

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

I. Dies Junii. Non expugnat concupiscentiæ malum nisi continentiæ bonum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

I. DIES JUNII.

Non expugnat concupiscentiæ malum ni-
si continentia bonum. *S. Augustin. de
Contin. c. 3.*

I. **P**ost propositos animi morbos
progredimur ad eorum fontes
undè dimanant, & pharmaca
quibus currentur. Inter ea quæ vitia & scelera vel
patient, vel parta fovent, tria præcipue memoran-
tur, concupiscentia, voluptas, & animi perturba-
tiones. Tres sunt impuri fontes, qui in omne ge-
nus sordium ebulliunt, tres radices infœlicium arbo-
rum, undè mala propè infinita pullulant. In his ergò
venenatis fontibus obstruendis, in his radicibus ex-
tirpandis, nostra jam laborabit industria. Ordior à
concupiscentia. Hic fons uberrimus vitiorum est,
undè mala plurima totis alveis effluunt, & in animos
influunt, nisi mens Dei præsidio munita exultantes
eius motus comprimat, & furibundos impetus co-
ercent. Illa contra nos acriter bellat, fortiter nos
debellat, fœliciter de nobis triumphat. Spectemus
primo bellantem. Divus Jacobus dicit illam (*a*)
militare in membris nostris. Itaque ut Babylonica
Semiramis, & Bellatrix Amazon, formidandas vi-
tiorum legiones, noxarum manipulos, pravarum
affectionum turmas auspiciis suis ducit in caput no-
strum, & nostri capitis perniciem. Quapropter in
toto corpore, velut in Martio campo, in membris

Pars II.

D d

singu-

(a) *Fac. 4. I.*

Junius.
singulis, in sensuum portis, collocat præsidium-
um, aciem instruit, erectas appetitiones, ut milites
suos incendit, & immittit ad turbandum animum
perium, ad exterminandas virtutes, ad eripiendas
bis nostra merita, ad cladem denique animo infer-
dam luctuosissimam.

II. Spestate jam candem nos bellando debellare.
tem. D. Paulus Religionis primipilus fatetur se
pertum concupiscentiam in membris suis repugnare.
tem. Quot corpus numerat membra, tot concupi-
centia pro se contra nos recenset arma. Est enim cor-
pus nostrum armamentarium ejus instructissimum.
& exitialis belli officina, ac telorum panoplia, in qua
indies tela acuantur, bombardæ fulmineæ rap-
tur, sarissæ in pectus ituræ poliantur, funes, laquei
que texantur in animi exitium. Ipsa lingua indu-
clangentis tubæ, canit bellicum, fitque sæpè verba
lis gladius, quo alterius famæ immedicable vulnus
affligit. Oculi intendunt arcum, eoque toties emul-
tit sagittas, quoties movet palpebras. Cor toties
troci vulnera consauciatur, quoties, vel amori, vel
odio, aliisque affectionibus succumbit. Hinc
Paulus membra nostra vocat, (a) *arma iniqui-
tatis*, quæ concupiscentiæ belligerent, cuius artibus &
corporis titillatione, quasi leviori, armaturæ volitu-
tione fracti, non sine probro mentis, & opprobri-
rationis, manus illi damus, & blando inimico her-
bas porrigitus, ex quibus illi accrescit laurea. Atque
ita tollitur bonus usus membrorum, dum veritatem
omne genus armorum : quod insequitur oratione
suâ Tertullianus. (b) *Neque enim, inquit, oculos*

conspicere

et

(a) Rom. 6.13. (b) *Despect.* 6.2.

Junius.
concupi-
quum,
ad gula-
nus ad
ideo insi-
atum c
III.
phus. D
inodò in
se. Qua
formida
subditu
dein in
ctoria p
liatis vir
nimi. It
catum,
(a) Cane
inauspici
cujus pa
nimæ p
jano, b
buadi c
ut vinc
nentiae
titio: f
stender
evenit
theatru
(nido
pitur, &

Junius.
fidiūlū
ut milie
animū
piendā
no infere
debellū
atetur se
repugnā
concupi
t enim
actissim
plia, in qu
neā rap
nes, laque
ngua in d
epē verba
bile vuln
toties em
Cor toties
amoni, ve
Hinc
a iniquit
s artibus,
uræ volita
opprobri
imico her
rea. Atqu
veritudo
r oration
t, oculos
genit
Junius.
Tessera.

419

concupiscentiam sumpsimus, neque lingham ad malilo-
gium, & aures ad receptaculum maliloquii, & gulam
ad gula crimen, & ventrem ad gula satietatem, & ma-
nus ad vim, & gressus ad vagam vitam, aut spiritus
ideo insitus corpori, ut insidiarum, & fraudum, iniqui-
tatum cogitatorium fieret.

III. Nobis debellatis, sequitur jam ejus trium-
phus. D. Paulus expertus est concupiscentiam non
in modo in se contra se pugnantem, (*a*) sed captivantem
se. Quæ prompta è bellica disciplina, robur ejus
formidandum demonstrat, quæ animam jam ejus
subditum, captivum tradit, & in servitutem trahit;
dein in mente, velut in sublimi arce, vexillum, ut vi-
ctoriae partæ monumentum figit: ac deinde de spo-
liatis virtutibus trophæa erigit ad insigne dedecus a-
nimæ. Itaque ex concupiscentia, omne in animo pec-
catum, ex peccato inter corpus, & animum bellum.
(a) Concupiscentia, cùm conceperit, parit peccatum. O
inauspicatum partum! ô malè ominatam prolem!
cujus parens est incubus dæmon. Hinc jam certa a-
nimæ pernicies, dum ab illo utero, ut ex equo Tro-
jano, in arcem mentis violenti motu s, instar furi-
bundi exercitus irrumpunt. Ne ergò vincaris, imo
ut vincas, huic concupiscentiæ malo, oppone conti-
nentia bonum. Animantium motum afficit appe-
titio: si equo fœnum, ovi ramum, sui glandem o-
stenderis, celerrimè accurrrunt. Sic in hominibus
evenit, si aurum tinniat, si argentum colluceat, si
theatrum blandæ libidinis, si pompa ambitionis,
(ni domita fuerit) appetitio studio inflammato ra-
pit, & velut miles ad prædam ruit; indè pro præda

Dd 2

inter

(a) Rom. 1.2.3. (b) Jacob. 1.15.

Junius.
inter hominem superiorem, & inferiorem acerrima
pugna. Quapropter cum carne bellandum est, unio
gias bellum: juxta Poëtam:

Si timeas bellum, facias cum carne duellum.

2. DIES JUNII.

Unicuique sua cupiditas, tempestas est. *S. h.
gust. serm. de verb. Dom.*

Cupiditas in ho-
mine, idem est
quod tempestas
in æquore.

I. Upiditas in corde ho-
nis non modò move-
la, velut in campo,
& tempestates, velut in tem-
pore. Quod si libeat intueri statum animi, in quo bact-
tur cupiditas, is mente sibi fingat dromonem in pe-
lagō vela facientem, tum oboriri primum ventus
murmur, deinde increbescere, fluctuum voro-
attolli, & reciproco allisu ad litora frangi, cœlum
volvi tetricis nubibus, eripi diem opacis umbris, inter-
micare fulmina, mugire reboantium tonitruum fa-
gores, omnia metu, & horrore compleri. Interim de-
cumani fluctus totâ aquarum mole in navim incun-
bunt, paulatim compages solvuntur, vela scindan-
tur, malus frangitur sœvientibus Austris, fit vento-
rum concursatio, & vociferatio, hebetatur animus
neque anchoræ locus est, nec clavo, quia navis ga-
bernaculi impatiens hinc indè in diversa raptatur
furit tempestas, & naufragium minatur: nihil obve-
satur omnium oculis, nisi plurima mortis imago.
Omnium vultu est pallor, in membris tremor, in an-
imo timor, in corde pavor, ubique immensus horro-

Junius.
II. F.
nem int-
mus, nil
(a) In ho-
ternis af-
increme-
dueque,
demonis,
aliquan-
hoc tam
vigant-
suum ca-
brofius
mundi j
tendicu-
consurg-
manus i
mercib
pulis in
rixanti
adsabe
stat om-
gum. (a)
verric
litibus
gum, i
stus. H
III.
pressi
faciun
(a)
Serm.